

سید والا وحیدی

سرپناه پس از سانحه

مؤلفین: مان دیویس، فردریک کریمگولد و پاول تامپسون
با مقدمه ای از دکتر اکبر حاج ابراهیم زرگر

مترجمین: دکتر زهیر متکی

(عضو هیئت علمی دانشکده معماری و شهرسازی

دانشگاه شهید بهشتی، گروه سوانح و بازسازی)

سید والا وحیدی مطلق

سرشناسه

: دیویس، ایان، ۱۹۳۷-م
-Davis, Ian, 1937

عنوان و نام پدیدآور

: سرپناه پس از سانحه/ مولفین یان دیویس، فردریک کریمگولد، پاول تامپسون؛ با مقدمه‌ای از اکبر حاج ابراهیم‌زگر؛ مترجمین زهیر متکی، سید والا وحیدی مطلق.

مشخصات نشر

: تهران: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری

: ۲۱۷ص

شابک

: 978-622-705417-0

وضعیت فهرست نویسی

: فیا

یادداشت

: عنوان اصلی: Shelter after disaster. 2nd ed, c1982.

موضوع

: امداد رسانی

موضوع

: Disaster relief

موضوع

: اسکان اضطراری

موضوع

: Emergency housing

شناسه افزوده

: کریمگولد، فردریک، ۱۹۴۶-م

شناسه افزوده

: Krimgold, Frederick, 1946-

شناسه افزوده

: تامپسون، پل

شناسه افزوده

: Thompson, Paul

شناسه افزوده

: متکی، زهیر، ۱۳۵۹-، مترجم

شناسه افزوده

: وحیدی مطلق، سید والا، ۱۳۷۱-، مترجم

شناسه افزوده

: حاج ابراهیم زگر، اکبر، مقدمه‌نویس

شناسه افزوده

: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

رده بندی کنگره

: HV553

رده بندی دیویی

: ۳۶۱/۵

شماره کتابشناسی ملی

: ۷۴۰۴۴۸۱

وضعیت رکورد

: فیا

سرپناه پس از سانحه

ناشر: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

پدیدآورندگان: یان دیویس، فردریک کریمگولد، پاول تامپسون

مترجمین: زهیر متکی، سید والا وحیدی مطلق

طراحی روی جلد: سوسن محبی

صفحه آرا: سوسن محبی

لیتوگرافی و چاپ و صحافی: چاپ شریف

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شماره شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۵۴-۱۷-۰

بها: ۴۰۰.۰۰۰ ریال

تمامی حقوق مربوط به این کتاب محفوظ و متعلق به بنیاد مسکن انقلاب اسلامی می باشد.

تهران - خیابان دکتر فاطمی، شماره ۲۷۱، صندوق پستی ۴۹۱۳/۱۵۸۷۵

تلفن: ۸۸۹۵۵۹۴۵

دورنگار: ۸۸۹۵۵۹۳۳

نشانی سایت: www.bonyadmaskan.ir

لطفاً کلیه انتقادات، پیشنهادات و نقطه نظرات اصلاحی خود را به نشانی: Publish@bonyadmaskan.ir

با ذکر نام کتاب و شماره صفحه ارسال نمایید.

فهرست

۴.۲. چيستی سرپناه و مسکن مؤثر پس از سوانح	۲۹
۳. اصول و نکته های کلیدی	۳۱
۱.۳. اصول	۳۲
۲.۳. نکته های کلیدی	۳۴
۴. سرپناه اضطراری	۳۷
۱.۴. نیازها و منابع بازماندگان	۳۸
۲.۴. اختصاص نقش ها به گروه های امدادی	۴۷
۳.۴. ارزیابی نیازهای بازماندگان	۵۹
۴.۴. تخلیه بازماندگان	۷۲
۵.۴. نقش سرپناه اضطراری	۷۶
۶.۴. راهبردهای تأمین سرپناه	۸۱
۷.۴. برنامه ریزی اقتضایی (آمادگی)	۱۰۰
۵. اسکان پس از سانحه	۱۰۵
۱.۵. بازسازی: فرصتی برای کاهش خطرپذیری و بهسازی	۱۰۶
۲.۵. جابه جایی سکونتگاه ها	۱۲۱
۳.۵. تصدی زمین و کاربری اراضی	۱۲۴
۴.۵. تأمین مالی اسکان	۱۳۱
* دیباچه نویسنده کتاب بر ترجمه فارسی	
مقدمه ای از دکتر اکبر حاج ابراهیم زرگر	۱
مقدمه مترجمین: و اینک سرپناه	۲
پیشگفتار	۵
تقدیر و سپاسگزاری برای ویرایش دوم	۶
۱. مقدمه‌ای بر ویرایش دوم	۷
۱.۱. قالب کتاب	۸
۲.۱. سبب تألیف	۹
۳.۱. مخاطبان مدنظر ویرایش دوم	۱۱
۴.۱. نویسندگان	۱۳
۵.۱. پیشگفتاری برای دستورالعمل های راهنمای سال ۱۹۸۲	۱۴
۲. زمینه اصلی، تجربیات گذشته و تغییرات آینده	۱۷
۱.۲. زمینه و اهداف عملیاتی دستورالعمل های راهنمای سال ۱۹۸۲	۱۸
۲.۲. روندهای کلیدی	۲۲
۳.۲. خلاصه ای از پیشرفت ها در بخش سرپناه و اسکان از سال ۱۹۸۲ تاکنون	۲۸

۲۰۲	پیوست (د)
۲۰۲	کتاب شناسی
۲۰۵	کتاب شناسی به روز شده
۲۰۹	پیوست (ه)
۲۰۹	مطالعات تکمیلی
۲۰۹	پیوست (و)
۲۰۹	فیلم ها و اسلایدهای سخنرانی
۲۱۰	فیلم ها و اسلایدهای سخنرانی به روز شده
۲۱۱	پیوست (ز)
۲۱۱	مجلات
۲۱۲	مجلات به روز شده
۲۱۴	پیوست (ح)
۲۱۴	منابع اطلاعاتی درباره موضوعات مربوط به سانحه
۲۱۶	منابع اطلاعاتی به روز شده درباره موضوعات مربوط به سانحه از سال ۱۹۸۲ به بعد
۲۱۸	واژه نامه

۱۳۷	۶. نتایج
۱۳۸	۱.۶. نتایج عمومی
۱۴۱	۲.۶. افزایش سطح انتظارات از سال ۱۹۸۲
۱۴۳	۳.۶. مسئولیت پذیری گروه های امدادی نسبت به دریافت کنندگان کمک
۱۵۳	۴.۶. توصیه ای برای سطح محلی
۱۵۷	۷. پیوست ها
۱۶۱	پیوست (الف)
۱۶۰	خلاصه نمونه های موردی
۱۸۲	خلاصه نمونه های موردی به روز شده
۱۹۷	پیوست (ب)
۱۹۷	نیازهای پژوهشی
۱۹۸	نیازهای پژوهشی در آینده
۲۰۰	پیوست (ج)
۲۰۰	تعاریف واژگان اداره هماهنگی امداد سوانح سازمان ملل متحد (UNDRO)
۲۰۰	واژگان اضافه و به روز رسانی شده

به قلم جناب آقای دکتر اکبر حاج ابراهیم زرگر

رئیس پیشین دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی و
عضو هیئت علمی گروه سوانح و بازسازی

در دوره معاصر، سابقه پژوهش در زمینه بازسازی پس از سوانح در ایران به حدود چهل سال قبل برمی گردد. زمانی که کشور در طی جنگ تحمیلی که هنوز در جریان بود، بالغ بر سه هزار روستا و ده ها شهر آسیب دیده و گاه به کل ویران شده را شاهد بود. برای کسانی که دست اندرکار بازسازی و یا پژوهش در این زمینه بودند، خلاء کامل منابع مکتوب و نظریات و تجربه های مدرن که می تواند راهنمای مسئولین بازسازی و بازتوانی شود کاملاً محسوس بود. با گذشت قریب چهل سال، متأسفانه باید اعتراف کنیم که هنوز هم مجموعه کتاب ها و مقالات منتشر شده به زبان فارسی در این زمینه انگشت شمار است و این در حالی است که در طی این مدت، شاهد سوانح مخربی چون زلزله بم، رودبار و منجیل، سیلاخور و سرپل ذهاب بوده ایم. متأسفانه در حالی که ارقام نجومی صرف تهیه مصالح و بازسازی پس از سوانح می شود، ضرورت سرمایه گذاری جدی برای پژوهش هایی که عملکرد گذشته را مستند و ارزیابی کند و پیشنهاداتی برای حال و آینده ارائه کند هنوز هم احساس نشده است. در چنین شرایطی انتشار یک کتاب تازه، اگر چه ترجمه، خبر خوبی است و ای کاش بیشتر و بیشتر تکرار شود.

کتاب حاضر اولین بار در سال ۱۹۸۲ منتشر شد و چاپ اول نسخه فارسی آن در سال ۱۳۶۶ و چاپ دوم آن در سال ۱۳۷۱ توسط مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن منتشر شد. در سال ۱۹۸۸ و پیش از دسترسی به نسخه انگلیسی کتاب مذکور، در کتابخانه دانشگاه یورک انگلستان به یک دفتر زیراکس شده با عنوان (Emergency Shelter) برخوردیم که نمی دانم از کجا و چه نحو سر از آن کتابخانه درآورده بود. این دفتر در اصل شالوده کتاب (Shelter After Disaster) بود. با عنایت به خلأیی که در بین همکاران خودمان در کشور وجود داشت، کار ترجمه آن را شروع کردم و چون این دفتر به لحاظ ساختار مجموعه ای از مقولات مربوط به سرپناه پس از سانحه را تدوین کرده بود، بعضی از مقولاتی را که به نظرم کمتر مبتلا به کشورمان بودند را کنار گذاشتم و نسخه ترجمه شده دستنویس را پناه اضطراری برای همکاران دانشکده ارسال کردم. همان زمان خبردار شدم که آن نسخه دستنویس تکثیر و توسط بنیاد مسکن به واحدهای تابعه شان ارسال شده است. پس از بازگشت از انگلستان در سال ۱۳۶۸، نسخه دستنویس را بازخوانی و تایپ کردیم و تا امروز هم در دسترس دانشجویان رشته بازسازی پس از سوانح قرار دارد. با انتشار ویراست دوم از کتاب سرپناه پس از سانحه و همانطور که مؤلف محترم نیز اشاره کرده اند که بسیاری از مقولاتی که در نسخه اول چاپی از کتاب مذکور مطرح شده، هنوز هم در جوامع و کشورهای مختلف در تأمین سرپناه پس از سوانح دیده می شوند، می توان امیدوار بود که ترجمه ویراست دوم کتاب سرپناه پس از سانحه قسمتی از خلاء منابع به زبان فارسی را برای دانشجویان و پژوهشگران مرتفع نماید.

از نظر محتوایی، کتاب سرپناه پس از سانحه بسیار معتبر است. مؤلفین اولیه یعنی یان دیویس، فردریک کریمگولد و فرد کانی در زمره سرشناس ترین محققین حوزه مطالعات سوانح و خصوصاً سرپناه پس از آن هستند. بدون تردید دیویس، نفر اول آکادمیک در این زمینه در کشور انگلستان است و جایگاه او با ارائه جایزه مورد تأیید مجامع بین المللی نیز قرار گرفته است. ترجمه این کتاب نیز زیر نظر همکار محترم آقای دکتر زهیر متکی، عضو هیئت علمی گروه بازسازی پس از سوانح انجام شده است که هم به لحاظ رشته تخصصی و هم به لحاظ تسلط به زبان انگلیسی مورد تأیید هستند و ماحصل کار به حمدالله کاملاً مطلوب است. برای ایشان و همکار جوانشان آقای سید والا وحیدی مطلق آرزوی توفیقات بیشتر دارم. و السلام.